

Universitätsbibliothek Paderborn

Svmmae Virtvtvm, Ac Vitiorvm , Tomus ...

Guilelmus <Peraldus>

Lvgdvni, 1585

De ordine dicendorum in ista parte. Et de distinctione prodigalitatis à liberalitate. Cap. I.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-46161](#)

ferat vēt⁹. At cælestis illa regio per triginta annos velocissimo syderi viā p̄st̄at. Ex angustia terrē accidit pressura illa, de qua dicit dominus Io. 15. In mūdo presluram habebitis. ¶ Septimum remedium est, quod homo fiduciam suam in Deo ponat, quod Deus ei necessaria p̄b̄bit, si ipse ei seruierit, secundum quod dominus sciet ei expedire. Vnde Mat. 6. post illud verbum, Nō potestis Deo seruire & māmonæ, subiungit dominus: Ideo dico vobis, ne solliciti sitis animæ vestræ quid māducetis, neque corpori vestro quid induamini. Deinde monet ad hoc ut in eos fiducia ponatur. Mammona Syra lingua interpretatur diuitia. Dicitur etiā hoc nōm̄ esse dæmonis qui p̄cessit diuitiis. ¶ Octūnum & vltimū & summū remediū est, q̄ homin̄ eleemosynis & orationibus, & omnibus aliis modis quibus poterit gratiā Dei sibi impetrat, quæ sola sufficit hominē liberare à laqueis cupiditatis & avaritiae. Vnde Matth. 19. cūm dixisset dominus, disfelle diues intrabit in regnū celorū: & discipuli admirarētur, dicentes: Quis poterit saluus esse? Respondit dominus, Apud homines impossibile est. Et supplet interlin. ut per se à cupiditatibus suis cōuertantur. Ideo valde timendū est cupiditatis peccatum vel avaritiae, quæ cū tanta difficultate hominem dimittit. Sicut terra quandā stabilitatē videtur habere quā non habet aqua & aér, iuxta illud Eccle. 1. Terra in æternū stat. sic peccatū avaritiae, quod est peccatū terrenum diuturnius videtur esse peccato vanitatis & voluptatis. Et fortè propter hāc diuturnitatē dicit Isidorus de hoc p̄ctō: Omni genere peccatorū peior est avaritia.

De prodigalitate, que est vitium contrarium avaritiae.

P A R S V. quæ habet quatuor capitula.

De ordine dicendorum in ista parte. Et de distinctione prodigalitatis à liberalitate. C A P. I.

Post remedia avaritiae dicendū est de prodigalitate, quæ est vitium contrariū avaritiae, de quo hoc ordine dicemus. Primo distinguemus prodigalitatem à largitate. Secundo ostēdemus quæ mala ex prodigalitate prouenivit. Tertio assignabim⁹ quādam stultias prodigi. Ultimo tangemus aliquid specialiter de prodigalitate clericorū. ¶ Quadrupliciter verò possum⁹ distingue prodigalitatem à largitate. ¶ Primò in hoc, q̄ prodigus sua non cōfert, sed ventus vanitatis ei auferat. Sicut aliquis non dicitur largus, si vētus pallium suū ei auferat. Nec arbores liberales dicūtur, si ventus ab eis fructū excutiat. Sic nec prodigus largus dicēdus est, vel liberalis, cui inuito vel volenti frequenter ventus auferat sua, eō quod stultas manus habeat, sicut accidit in illis

illis qui ex frigore dicuntur stultas manus habere. ¶ Secundò possumus in hoc prodigū à largo distinguere : quia prodigus sua nō tribuit, sed perdit. In tribus casibus videtur aliquis rem suā velle perdere. Primo, cùm liquore vasi pleno super infundit. Secundo, cùm in vase corrupto vel immido ponit. Tertio, cùm dat pro nihilo. Et his tribus modis possumus dicere q̄ perdit prodigus sua. Quasi em̄ ea pleno vasi infundit, quādo dat ea diuitib⁹. Vnde Prosper in libro de vita Cōtemplatiua: Habentibus dare nihil aliud est, quām perdere. ideo monet dominus Luc. 14. ad dandū pauperibus, dicens. Cūm facis conuiuium, voca pauperes, debiles & claudos, &c. Item in eodem: Pauperes ac debiles cacos & claudos introduc huc. & Luc. 1. dicit beat⁹ Virgo, dom⁹ num esurientes impleuisse bonis. & David etiam dicit in Psali Pauperes eius saturabo panibus. & 4. Reg. 4. legitur quād steti. oleum cùm vase plena esset. Sed quorundā oleū tūc solū fluit quando vase plena sunt; vasū autē vacuis stat, diuitibus autem, parati sunt dare, pauperibus verò non. Prodigus etiā quasi vase corrupto sua infundit, quādo dat ea histrionibus vel alii in honestis personis. Contra illud Eccl. 11. Benefac humili, & ne dereris impio, & iterum : Si bene feceris, scito cui bene feceris. In duobus casibus præcipue non est dādum impio: s. cùm creditur q̄ propter hoc iustitiam debeat negligere, vel cùm propter aliquid officium dishonestum hoc querit, sicut faciūt histriones. Hier. Paria sunt, dare histrionibus, & sacrificare dæmonibus. Prodigus etiā pro nihilo rem suā dat, quando dat eam pro vana gloria quā nihil est in valore. vnde Io. 8. Si ego glorificabo me ipsum, gloria mea nihil est. ¶ Tertio potest distingui prodigus à largo in hoc, q̄ largitio ipsius quedam est aucupatio. vnde si cut aucupes nō dicuntur largi, nec liberales in aues, quantumcumque frumenti circa laqueos apponant : nec aliquis dicitur liberalis in pisces vel mures quos capere vult, et si escā delectabilē apponat in hamo vel muscipula. Sic liberales dicendi nō sunt qui ideo sua largiūtūr hominibus, vt eos capiat, vt pro eis sint si venerit aliqua electio. vnde Iere. 5. Inuenti sunt in populo meo impij, insidiantes, quasi aucupes, laqueos ponentes & pedicas ad capiendo viros. ¶ Quarto potest distingui prodigus à largo: quia verè largus, de suo larg⁹ est: prodigus vero, de alieno frequenter. Sene. Magni animi nō est qui de alieno liberalis est.

Demal⁹ quā sequuntur ex prodigalitate. C A P. 11.

Mala verè quā sequuntur ex prodigalitate hæc sunt, scilicet paupertas vsq; ad mendicitatem. vnde Luc. 15. de filio prodigo,